

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Історія вчень про державу і право»

Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Курс / семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 32 год.
	Семінарські заняття 32 год.
	Самостійна робота - 56 год.
Вид індивідуального завдання	реферат / контрольна робота / електронна презентація
Форма підсумкового контролю	екзамен (письмовий, усний, електронне тестування) та ін.
Адреса курсу в системі електронного навчання університету (СДО Прометей)	http://dlc.suem.edu.ua:5604
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра публічного та приватного права Каб.215, kaf-pravo@suem.edu.ua
Викладач /і:	Кузнецова Людмила Валеріївна, Мельниченко Олена Леонідівна
Контактна інформація викладача/ів:	E-mail: anmel69163@gmail.com тел. +38093 670 4999
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: п'ятниця 15.00-16.00 Дистанційні: субота 13.00-14.00 з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM та Google-class
Анотація навчальної дисципліни	
Мета навчальної дисципліни:	викладання навчальної дисципліни «Історія вчень про державу і право» є опанування студентами системою теоретичних знань про державу і право в їх історичній еволюції, розуміння суті політико-правових теорій з метою подальшого використання для об'єктивного аналізу сучасних державно-правових інститутів, що вимагається реаліями сучасного розвитку суспільства, об'єктивністю подальшого

	<p>зміцнення правових основ державного і суспільного життя, суворого і неухильного дотримання чинного законодавства, вироблення у майбутніх спеціалістів дбайливого ставлення до інтересів суспільства і держави, прав і свобод громадян</p>
<p>Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:</p>	<p>а) інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>б) загальні компетентності:</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p> <p>в) спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.</p> <p>Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p>
<p>Очікувані результати навчання:</p>	<p>У результаті вивчення дисципліни «Історія вчень про державу і право» студенти повинні продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.</p>

	<p>Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p> <p>Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.</p> <p>Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Володіти базовими навичками риторики.</p> <p>Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.</p> <p>Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової систем</p>
--	--

Перелік тем:

Змістовий модуль 1. Політико-правова думка Стародавнього світу.

Тема 1. Предмет і методологія історії вчень про державу і право.

Основні питання:

1. Історія вчень про державу і право в системі юридичних наук. Її предмет і функції
2. Методологія історії вчень про державу і право

Тема 2. Політична і правова думка на Давньому Сході

Основні питання:

1. Політико-правові ідеї в Давній Індії: брахманізм і буддизм
2. Держава і право в поглядах давньокитайських мислителів

Тема 3. Вчення про право і державу в Давній Греції.

Основні питання:

1. Ранні вчення в давньогрецькій філософії
2. Період розквіту давньогрецької політико-правової думки
3. Вчення в умовах кризи давньогрецької державності

Тема 4. Вчення про право і державу в Давньому Римі

Основні питання:

1. Вчення Цицерона про державу і право
2. Римські стоїки
3. Римські юристи про право
4. Політичні і правові ідеї християнства

Змістовий модуль 2. Політико-правова думка часів Середньовіччя та Нового часу.

Тема 1. Політико-правові теорії мислителів раннього Середньовіччя.

Основні питання:

1. Ісламська політико-правова думка
2. Вчення Томи Аквінського про державу і право
3. Теорія всесвітньої монархії Данте Аліґ'єрі
4. Політико-правове вчення Марсилія Падуанського

Тема 2. Початки вітчизняної правової й політичної думки.

Основні питання:

1. «Слово про Закон і Благодать» митрополита Іларіона.
2. «Повчання» Володимира Мономаха.
3. Політико-правові проблеми в літописах і літературі Київської Русі.

Тема 3. Політичні і правові вчення епохи Відродження і Реформації.

Основні питання:

1. Політичне вчення Н. Макіавеллі.
2. Політико-правові ідеї Реформації.
3. Вчення Ж. Бодена про державу. Теорія державного суверенітету.
4. Політико-правові ідеї раннього соціалізму: Т. Мор і Т. Кампанелла.

Тема 3. Вчення про державу і право в Нідерландах періоду антифеодальної революції.

Основні питання:

1. Теорія природного права. Г. Гроцій про право і державу
2. Розробка природно-правової теорії Б. Спінозою

Тема 4. Політичні і правові вчення в Англії XVII ст.

Основні питання:

1. Основні напрямки англійської політико-правової думки
2. Вчення Т. Гоббса про державу і право
3. Вчення Дж. Локка про право і державу

Тема 5. Право і держава у вченнях європейського Просвітництва.

Основні питання:

1. Політична програма Вольтера
2. Вчення про право та державу Ш. Монтеск'є
3. Теорія народного суверенітету Ж. Ж. Руссо
4. Державно-правові ідеї якобінців
5. Вчення про право та державу мислителів німецького та італійського Просвітництва.

Тема 6. Проблеми державності і права в Україні в XVI-початку XIX ст.

Основні питання:

1. Політико-правова думка польського періоду в Україні. Політичні програми гетьманів України.
2. Захисники абсолютизму. Теорія просвіченої монархії на російському ґрунті.
3. Демократичний ідеал Я. Козельського, Г. Сковороди, О. Радищева

Змістовий модуль 3. Державно-правові вчення Нового часу.

Тема 1. Американська політико-правова думка другої половини XVIII-початку XIX ст.

Основні питання:

1. Класики американської демократичної традиції: Б. Франклін, Т. Пейн, Т. Джефферсон
2. Політико-правова думка федералістів: О. Гамільтон, Д. Медісон, Д. Адамс, Д. Маршал

Тема 2. Вчення про право і державу в Німеччині (кінець XVIII - початок XIX ст.).

Основні питання:

1. Вчення І. Канта про право і державу
2. Вчення Г. Гегеля про право і державу
3. Історична школа права

Тема 3. Основні напрямки західноєвропейської політико-юридичної думки в першій

половині XIX ст.

Основні питання:

1. Англійський лібералізм. Теорія утилітаризму І. Бентама. Дж. Мілль про свободу
2. Французький лібералізм. Б. Констан, А. де Токвіль
3. Соціалістичні вчення: Ш. Фур'є, А. Сен-Сімон, Р. Оуен
4. Філософський і юридичний позитивізм: О. Конт, Дж. Остін

Тема 4. Основні напрямки європейських концепцій права і держави др. пол. XIX ст.

Основні питання:

1. Ліберальні вчення про право і державу
2. Марксистське вчення про державу і право
3. Основні напрямки політико-правових учень у Росії: консерватизм, «охоронний лібералізм», «російський соціалізм».
4. Анархізм про державу і право: П. Прудон, М. Штірнер, М. Бакунін
5. Аристократична концепція держави і права Ф. Ніцше.
6. Проекти і програми українських мислителів XIX ст. Проект слов'янського союзу Кирило-Мефодіївського товариства.

Змістовий модуль 4. Світова політико-правова думка XX – XX століть.

Тема 1. Державно-правові концепції в Україні на початку XX ст.

Основні питання:

1. Націократична модель української державності
2. Консервативна модель української державності
3. Національно-демократична модель української державності.
4. Державно-правові погляди діячів Центральної Ради
5. Ленінське вчення про державу і право та його послідовники. Радянська правова

теорія: становлення і основні риси.

Тема 2. Західноєвропейські вчення про державу в XX ст.

Основні питання:

1. Теорія солідаризму Л. Дюгі
2. Ліберальна економіко-правова доктрина Ф. Гаєка
3. Концепція плюралістичної демократії
4. Концепції соціальної держави і політики загального благоденства
5. Теорія еліт

Тема 3. Західноєвропейські вчення про право в XX ст.

Основні питання:

1. Соціологічна школа права
2. Правовий реалізм
3. Юридичний позитивізм у XX ст. «Чиста теорія права» Г. Кельзена
4. Сучасні концепції природного права
5. Інтегративна юриспруденція

Тема 4. Основні тенденції розвитку світової політико-правової думки у XXI ст.

Основні питання:

1. Основні тенденції розвитку світової політико-правової думки Західної Європи.
2. Особливості політико-правової думки Азіатського регіону.

3. Українська політико-правова думка поч. ХХІ ст.

Рекомендовані джерела:

1. Історія вчень про державу і право: підручник / за ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х.: Право, 2019. 256 с.
2. Кормич А. І. Історія вчень про державу і право: навч. посібник. 4-те вид., доповн., у 2-х част. Київ: Алерта, 2015. 416 с.
3. Мироненко О.М., Горбатенко В.П. Історія вчень про державу та право: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2016. 456 с.
4. Мірошниченко М.І., Мірошниченко В.І. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2017. – 224 с.
5. Трофанчук Г.І. Історія вчень про державу та право: Навч. Посіб. К.: Магістр – ХХІ сторіччя, 2015. – 256 с.
6. Історія вчень про право і державу : хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів / авт.-уклад. Г. Г. Демиденко ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 6-те вид., доп. і змін. – Х. : Право, 2014. – 928 с.

Система оцінювання результатів навчання:

Максимальна кількість балів, які студент може здобути протягом семестру (до заліку) – 70.

Максимальна кількість балів, які студент може здобути на заліку – 30.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни:

<i>Доповіді на семінарських заняттях</i>	40
<i>Усне опитування</i>	5
<i>Письмові роботи з засвоєння тем курсу</i>	5
<i>Виконання контрольної роботи (реферату)</i>	5
<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>	15
<i>Разом</i>	70 балів

Шкала оцінювання результатів навчання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації в Viber, Телеграм-каналах групи.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «_____».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту кафедри.

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.